

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. I. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTAI, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELELVRE 150 DIN, NEGYEDÉVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Londonból jelentik, hogy a király betegsége miatt államtanácsot fognak alakítani, amelynek a miniszterelnök, a lordkancellár, a yorki herceg, a canterbury érsek és lord Balfour lesznek a tagjai.

Londonból jelentik, hogy tegnap a király betegágya mellett tartott államtanácson kinevezték az új régens-tanácsot. A király állapota rosszabbra fordult. Közérzete nyomott, a láz tartós. A velszi herceg megérkezését december 13-ikára várják.

Bécsből jelentik, hogy a többségi pártok a mai elnökválasztásnál valószínűleg újra Hajnisch elnök jelölése mellett fognak állást foglalni.

Debreceni jelentés szerint, Albrecht herceg, aki a napokban Debrecenben időzött, ott egy negyven tagú társaság előtt azt mondta volna: „Két éven belül ennek az országnak a királya leszek“. A kijelentés miatt nagy az izgalom a magyar politikai körökben.

Beogradból jelentik, hogy politikai körökben már többször szóba került a Vajdaságban és a többi területen bevezetett fogyasztási adó kérdése. A kormány elhatározta, hogy a fogyasztási adót Szerbiában és Crnagorában is bevezeti és ezáltal évi 70 millió dinár több bevételre számít.

Noviszádról jelentik, hogy a Dimity-ügy vizsgálóbírája, dr. Novák Tomisláv, benyújtotta állásáról a lemondását és három havi betegszabadságra ment. A vizsgálóbíró nem értett egyet a vádtnács azon elhatározásával, hogy Dimityet szabadlábra helyezték és ezért vonult vissza.

TŐZSDE

December 4.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . .	10 — pengő
Zürichben . . .	9 1/2 sv. frank
Berlinben . . .	7 31 ar. márka
Bécsben . . .	12 47 silling
Triesztben . . .	33 62 lira
Prágában . . .	58 82 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 71 dollár
Bukarestben . . .	308 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 84.50, Olasz Bank 76, Nemzeti Bank 235.20, Pesti Hazaj 220, Ganz-Danubius 143, Ganz-Villamos 120, Nasici 171, Délcukor 116.

Az államvédelmi törvényt teljes mértékben fogják alkalmazni a horvát tüntetők ellen.

Beograd, dec. 5.

Korosec miniszterelnök tegnap egész napon át folytatta tárgyalásait Vujsicity igazságügyminiszterrel, Lázity Zsika államtitkárral, Todorovity, az államvédelmi osztály főnökével, Zrelec zágrebi főispánnal és dr. Vragovity zágrebi rendőrfőkapitánnyal.

A konferencián megállapították az összes rendszabályokat, amelyeket életbe kell léptetni, hogy a jövőben elkerüljék az ilyen kinos incidensek előfordulását.

Az államvédelmi törvény minden rendelkezését teljes mérték-

ben fogják alkalmazni, mert a tüntetés azt bizonyította, hogy az állami ünnepek és a hadsereg ellen intéztek attakot. Ezzel a ténnyel megrendítik az állami tekintélybe vetett hitet.

Hir szerint, a szkupstinában is szóvá fogják tenni ezt az ügyet, sőt állítólag

törvényjavaslatot is terjesztenek elő, amely a bírák felelőségéről szóló intézkedéseket súlyosbbitani fogja, nehogy előforduljon, hogy toleránsok legyenek egyes államellenes intézkedésekkel szemben.

Korosec miniszterelnök elhatározta, hogy pártközi konferenciát hív egybe, amelyen minden életbeléptetendő intézkedésről be fog számolni.

Ezután összehívják a minisztertanácsot, amely a hozott határozatokat konkrét formába fogja önteni.

A kormányzó pártokban nagy az elkeseredés a zágrebi események miatt és élesen támadják ezekből kifolyólag Pribicsevity Szvetozárt, mert azt állítják, hogy ennek az incidensnek ő volt az értelmi szerzője.

A zágrebi egyetemi ifjuság kimondotta az általános sztrájkot.

Zágreb, dec. 5.

Az egyetemi ifjuság, mint ismeretes, hétfőn úgy határozott, hogy általános sztrájkot proklamál, ha a rendőrség szabadon nem bocsájtja a december elsejei tüntetésben résztvevő egyetemistákat és a többi letartóztatott egyéneket.

Mint hogy a rendőrség tegnap dél-

ig nem teljesítette az ifjuság követelését, délben

kimondották az általános sztrájkot az egyetem összes fakultásain. A sztrájk mindaddig fog tartani, míg a letartóztatott egyéneket szabadlábra nem helyezik.

Az egyetemi ifjuság sztrájkhatározatát délben az egyetem előtti té-

ren mondotta ki és hirdette ki. Délben rendőrsapatok vonultak föl autón a térre és sikerült nekik hosszas fáradozás után az ifjuságot szétosztatni.

Beogradból eredő hírek szerint, a közoktatásügyi miniszter állítólag elrendelte, hogy a zágrebi egyetemet bezárja.

A beográdi fenyegetések inkább izgatnak, mint csendesítenek, mondja Pribicsevity.

Zágreb, dec. 5.

Pribicsevity Szvetozár tegnap hírlapírók előtt nyilatkozott a kormány azon kijelentésére, hogy a horvátok ellen a legszigorubb intézkedéseket fogják életbeléptetni.

Beogradból — mondotta — ál-

landóan fenyegetődznek, de ha azt hiszik, hogy bennünket ezzel megfélemlítenek, akkor nagyon tévednek. Ezek a fenyegetések inkább izgatólag hatnak, mert még a legbékülékenyebb embert is ellenakcióra indítják.

Korosec, amikor a miniszterelnökséget vállalta, kijelentette, hogy kormánya azon dolgozik, hogy az országban lévő izgalmat lecsillapítsa. Eddigi munkásságával azonban nem igen erősítette meg azt, hogy ez a célja valóban.

Szavcsity kísérletezése kilátástalanná vált.

Beograd, dec. 5.

Popovity Szvetisláv dr., a független demokrata-párt egyik vezető politikusa, tegnap délelőtt találkozott Szavcsity Milossal, majd ezután hosszasan tanácskozott Jovánovity Jócával.

Hírlapírók előtt Popovity úgy nyilatkozott, hogy tanácskozásai tisztára informatív jellegűek.

Ugyanezt mondotta Jovánovity Jóca is.

A zágrebi eseményekre vonatkozólag Jovánovity nyilatkozott is, a hírlapírók előtt kijelentve, hogy ezeknek igen nagy következményeik lesznek, minthogy a parasztkoalíció szolidaritást vállalt velük.

Szavcsity akcióját természetesen igen megnehezíti ez az esemény és még inkább kilátástalanná teszi, hi-

szen Zágrebben eddig sem akart tulajdonképpen egy vezetőpolitikus sem a békéről hallani sem.

Ezt bizonyítja a parasztkoalíció legutolsó esete, hogy

Macek teljes érdektelenségüket jelentette be a Racsity Punisa bűnügyében. A horvát parasztpárt egyáltalán nem vesz részt a bűnügy tárgyalásán.

A politikai körök úgy látják, hogy végső ideje annak, hogy a négyes koalíció végre döntse el a helyzetet.

Nem szabad továbbra megtérni, hogy az ucca vegye a kezébe a dolgok intézését.

A német-párt felsőbánsági szervezetei új kerületi vezetőséget választottak.

Bartman Simon dr. képviselő az elemi iskolai törvénytervezetről.

Becskerek, dec. 5.

A német-párt felsőbánsági párt-szervezete vasárnap kerületi közgyűlést tartott Becskereken a földműves egyesület Geteova (Német) uccai helyiségében, amelyen a Becskerek—kikindai választókerület tizenhét helyi szervezete képviseltette magát. Tolveth Oszkár kerületi pártelnök, becskereki bankigazgató nyitotta meg a kerületi közgyűlést, üdvözölte a szép számban megjelent kiküldötteket és elsősorban dr. Bartmann Simon pancsevői és dr. Neuner Vilmos becskereki országgyűlési képviselőket és ismertette a közgyűlés napirendjét. A párt működéséről beszámoló titkári és a pénztárállományt ismertető pénztári jelentés felolvasása után új vezetőséget választottak. Elnök ismét Tolveth Oszkár eddigi kerületi pártelnök lett, akit a közgyűlés ez alkalommal is meleg ünnepelésben részesített. Alelnököknek Mayer Mihályt (Heufeld) és dr. Ellmer Gyulát (Becskerek), titkárnak dr. Weiterschan Józsefet, jegyzőnek Reiter Hilde Izolde lapszerkesztőt, pénztárosnak Wehner János és Kecs Lajost választották.

A tisztikar megalakulása után dr. Neuner Vilmos nagyszabású beszédben a politikai helyzetet ismertette és különösen az adókérdésről nyilatkozott részletesen. Bartmann Simon dr. az elemi iskolai oktatásról szóló törvényjavaslat sérelmes rendelkezéseit és a német-párt álláspontját fejtegette hosszabb felszólalásában. Tolveth Oszkár kerületi pártelnök a legutóbbi községi jegyző és orvos választásokon szenvedett sérelmekről beszélt, amelyek orvoslásáért a német-párt illetékes helyen erélyes lépésekre határozta el magát.

Végül a közgyűlés bizalmat szavazott a német képviselői klubnak és táviratilag üdvözölte dr. Kremling Lajos országos pártelnököt és dr. Kraft István képviselőt, a német képviselői-klub elnökét.

Az Erdélyi ügyben folynak a tanukthallgatások.

Budapest, dec. 5.

Erdélyi Béla bűnügyében folytatták tegnap a tárgyalást és Pichler millstadi orvost hallgatták ki folytatólag. Elmondta vallomásaiban, hogy mikor utoljára látta Forgács Annát, az nagy fájdalommal panaszkodott neki. Veramont akart neki írni, de Forgács Anna nem akart semmitsem beszélni.

Ezután Braun Ferencet, Forgács Anna exvőlegényét hallgatták ki, aki elmondja, hogy Forgács Anna első mérgezése alkalmával mesélte el neki, hogy nem akarta a porokat bevenni, de Erdélyi, ahogy szokás rossz orvosságszedőknél, 100 pengőt ígért neki, ha beveszi az orvosságot.

Barna Zsuzsi és Ladányi Pál kihallgatását végezte ezután a bíróság.

Megfellebbezték a becskereki tisztviselőválasztás ügyében hozott főispáni határozatot.

A független demokrata-párt a választások jóváhagyását kéri a közigazgatási bíróságtól.

Becskerek, dec. 5.

A független demokrata-párt részéről tegnap dr. Erdélyi Péra és dr. Dosen Vojislav aláírásával fellebbezést adtak be a főispánnak a becskereki tisztviselőválasztás ügyében hozott határozata ellen. A közigazgatási bíróságnak küldött fellebbezésben dr. Erdélyi Péra polgármesterre, Petrovity Szlávko számvevő-ségi számvevővé, Bering Péter adóhivatali könyvelővé és Mijatov Milivoj végrehajtóvá való megválasztásának jóváhagyását kérte. A magyar nemzetiségű Csontos Róza szülészno ügyéről nem tesz említést a fellebbezés.

A részletes fellebbezésben a főispán határozatának megváltoztatását és

a becskereki tisztviselőválasztás jóváhagyását kérték,

mert véleményük szerint, a főispáni döntés nem hivatkozik egyetlen törvényes rendelkezésre sem és nem emlit fel olyan bizonyítékokat sem, amelyeknek teljes bizonyító erejük van. Egyetlen törvényben, szabályzatban és városi szabályrendeletben nincs nyoma annak, hogy tilos lemondani valamilyen jogról, a konkrét esetben a nyugdíjigogosultságról és hogy az ilyen eljárás megsemmisítene az egész választást.

A főispán határozatában hivatkozott a régi magyar közigazgatási bíróság állásfoglalására és megemlítette, hogy az ott kialakult joggyakorlat alapján meg kellett semmisíteni dr. Erdélyi Péra megválasztását. Ismeretes — folytatja a fellebbezés — hogy a régi magyar világban csak azokat választották meg, akiket a felettes hatóságok előterjesztettek, a mi államunkban azonban az önkormányzati elvek érvényesültek e kérdés megoldásánál és nálunk a közigazgatási hatóságok nem folyhatnak be a tisztviselőválasztásokba — bár egyelőre ugyan csak papíron van ez így. Bizunk benne — írja a fellebbezés — hogy a beográdi közigazgatási bíróság nem fogja elfogadni a pesti közigazgatási bíróság álláspontját, mert a

közigazgatási bíróságot az SHS állam törvényei kötik és nem a volt rezsím joggyakorlata. Ami az anyagi ígéreteknek a választások érvényességére való befolyását illeti, felemlíti a fellebbezés, hogy a nyugdíjról való lemondás nem befolyásolhatja a képviselőket, mert hisz az így megtakarított pénz nem vándorol a városi képviselőtestületi tagok zsebébe, hanem a városi pénztárba. A polgármester függetlenségét sem sérti a nyugdíjról való leköszönés. Ami a nem képzett jelöltek választás alá való bocsajátását illeti, megemlíti a fellebbezés, hogy ez a körülmény nem befolyásolhatta az eredményt, mert dr. Erdélyi Pérat abszolút többséggel (42 szavazattal) választották meg dr. Sztajity Jovánnal szemben, akire a főispáni határozat céloz és aki 33 szavazatot kapott.

Bering Péter adóhivatali könyvelőről — folytatja a panasz — személyes tapasztalatból tudjuk, hogy az államnyelvet eléggé bírja, egyébként is számokkal dolgozik és

a magyar és német számok pedig ugyanazok, mint a jugoszláv számok.

Petrovity Szlávko számvevő-ségi számvevő megválasztását azért semmisítette meg a főispán, mert olyan eszmének a hive, amely az állam és a társadalom mai berendezkedésével és az állam törvényeivel ellenkezik. Határozatához a főispáni hivatal nem sorolt fel bizonyítékokat.

Mijatov Milivoj végrehajtóvá való megválasztását azért semmisítette meg a határozat, mert nem pályázott erre az állásra. A fellebbezés szerint, a képviselőtestületnek ehhez joga volt, annál is inkább, mert Mijatov magasabb állásokat is megpályázott, tehát alacsonyabb állásra is igényt tarthat.

Végül felemlítette a fellebbezés, hogy azok a tisztviselők, akiknek megválasztását megsemmisítették, nem tartoznak a mai rezsím pártjaihoz.

Szécsány határában bujkál a becskereki fogházból megszökött rab.

Könnyű nyárikabátban rejtőzködik a szőkevény fogoly és megkísérelte, hogy téli kabátot szerezzen.

Becskerek, dec. 5.

A múlt hó elején a becskereki fogházból, mint ismeretes, megszökött három rab, de két hét után önként jelentkezett Mária István az egyik szőkevény, a másik pedig, a halálraítélt Marinác Szvetiszlav Kumánon került csendőrkézre, szőkevény csak a harmadik fogoly, Sarf János maradt, a banda lelke és vezére, akit a becskereki törvényszék büntető tanácsa betörésekért öt évi fegyházra ítelt. Sarf János többszörösen büntetett gornjamuzsljai napszámos, aki egy ízben a mitrovicai fegyházból is megszökött, több nyelven beszélő, minden hájjal megkent, ravasz ember, aki érti a módját annak, hogyan kell elrejtőzni a csendőrök elől. Két

szőkevény társát is ő vezette át Romániába, de Temesvárot faképnél hagyta őket, mert félt, hogy az együgyű Marinác és a tapasztalatlan Mária az árulójuk lehet.

Sarfól azóta semmi hír sem érkezett és a felkutatására irányuló nyomozás eredménytelen maradt. Tegnapra váratlanul újabb hír érkezett a szőkevény rab felől.

Szécsányról jelentették, hogy a község határában látták és az adott személyleírás alapján határozottan ráismerték,

de mire a csendőrséget kiértesítették, már nyoma veszett. Valószínű, hogy Sarf, akinek rokonai élnek

Szécsányon, megkísérelte, hogy élelmiszert és ruhát szerezzen.

Sarf ugyanis még mindig könnyű nyárikabátban van és bizonyára sokat szenved az éhségtől és főleg a hidegtől. Nincs kizárva, hogy az inség rá fogja venni az önkéntes jelentkezésre.

Véresre verték az országuton, mert szabad utat kért.

Becskerek, dec. 5.

Vegyelje Nikola velikitoráki juhász 1927 tavaszán Velikitorák határában véresre verte Szander József supljai gazdálkodót, aki sérülései következtében három hétig ágyban fekvő beteg volt. Vegyelje ügyét hétfőn délelőtt tárgyalta a becskereki törvényszék büntető tanácsa.

A vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Szander elgázolt nyájából egy juhot és amikor emiatt felelősségre vonta, ostorával végigvágott rajta. Szandert ennek ellenére sem bántotta és egy ujjal sem nyult hozzá.

Szander József homlokegyenest ellenkezően adta elő a tényállást. Kocsin Supljaja felé igyekezett és a toráki határban egy juhnyáj zárta el az utat. Felszólította Vegyeljét, hogy hajtja el a juhait, mire ez se szó, se beszéd megtámadta és véresre verte, majd beszaladt a közeli házába és onnan egy hatalmas konyhakéssel tért vissza, ha idejében el nem menekül, leszurja. Hasonló értelemben vallott Lafleur Miklós tanu is.

A bíróság Vegyeljét bűnösnek mondotta ki súlyos testisértés vétségében és jogerősen négy hónapi fegyházra ítélte.

Haza — az emigrációból.

Két becskereki orosz búcsúja.

Becskerek, dec. 5.

A Becskereken letelepedett orosz menekültek közül ketten tegnap bucsut vettek Becskerektől. A haza iránt érzett mindinkább hatalmasodó vágyának többé nem tudtak ellentállni, visszakiváncsoltak a hajdani fehér Oroszországba, a végtelen orosz pusztákra, ahonnan a forradalmak szele kiséperte őket a szélrőzsa minden irányába. Akik sohasem tudtak Becskerek létezéséről, ide szakadtak az idegen városba és itt helyezkedtek el hosszú évekre. A két Vrangel-katona, aki most bucsut vett Becskerektől, szolgálta volt, egyikük Demkó István földbirtokosnál és évek óta fájdalmas komorsággal szívükben, végezték munkájukat. Most teljesedett a vágyuk, visszamennek Oroszországba, a hajdani fényes Moszkva közepében lévő falujukba, ahol ha jobb sors nem is vár rájuk, legalább a haza, az otthon kenyerét eszik.

Megható volt a két orosz bucsuja Becskereken maradt társaiktól, akik csaknem teljes számban kísérték ki hazatérő társaikat a vasutállomásra. Könnyező szemekkel intettek bucsut a Becskereken maradt oroszoknak és a városnak, ahová talán soha többé vissza nem térnek.

A két orosz Bécsbe utazott, ahol az ottani szovjet követségen átveszik utlevelüket és menlevelüket, a mellyel bántódás nélkül visszatérhetnek Oroszországba és a jövő héten már szeretetteik körében gondolhatnak vissza a messzi Becskerekre, ahová emigrációs életük sok fájó és keserű emléke köti őket.

Az új Telefonken készülékek és hangszórók már kaphatók Szandernál és Altternál.

Műszaki vállalat Noviszád. Becskereki újra Alekszandr-drova u. 10. Telefon 110.

ALTERRNO

Dec. 5. szerda. Rk. és Prot.: Sabbas, Gör. kel.: Filimon Zsidó: Kislew, 22. Napkelte 7:34, napnyugta 16:08. A nap hossza 8:34 óra. Az év végéig 26 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Egyelőre még hűvös idő és csapadék. Később a csapadék megszűnése várható. ooooooooooooooooooooooooooooo

December 5

1791-ben halt meg Amadeus Wolfgang Mozart német zeneköltő. Mozart a zenei csodagyermek karrierjét kezdte meg, de fejlődése nem állt meg, hanem szé-
dülletes arányokban mindig feljebb-
feljebb emelkedett, úgy hogy sokan
öt tartják a legnagyobb zeneköltő-
nek. Már 4 éves korában hegedült
és 5 éves korában hangversenyen
lépett föl. 7 éves korában jelent
meg első zenei műve: 4 hegedű-
szonáta. Mozart ritka fogékony
lélek volt, minden hangulata rö-
gön zenébe olvadt. Termékenysége-
nek közvetlen voltát éppen ez a
műveiből áradó sokféle hangulat
bizonyítja. Az életöröm volt Mozart
igazi eleme.

1917-ben beállt a fegyverszünet a központi hatalmak és Oroszország között.

Az építészeti minisztérium elhatározása alapján, a bányási Palánkán a tavasz folyamán megkezdik a Duna-kikötő építését.

Noviszádról jelentik, hogy tegnap reggel ecetsavval öngyilkosságot követett el és meghalt Pernár Alekszander bankszolgája, aki a Dimity-
alfér koronatanúja. Neki kellett volna bizonyítania, hogy honnan kerültek Dimity padlására a terhelő ak-
ták.

A Cara Dusana uccai szerb templom védszentje. A Cara Dusana (Váraljai) uccai görög keleti szerb templomnak tegnap ünnepelték a védszentjét. Délelőtt ünnepi istentiszteletet szolgáltattak, amelyen a polgári és katonai hatóságok különdöttei is résztvettek, utána pedig kalácsszentelés volt.

A divat története. Szenzációs érdekességű előadása lesz a közművelődési egyesületnek szombaton délután. Szilágyiné Solymos Bea asszony fog a divat történetéről előadást tartani, amelyet száznál több vetített képpel tarkít. Az előadás után divatrevü lesz, amelyen a Xenia-szalón, Lángné Heinrich Hilda, Hajduska—Lichter, Vilmos Laura és Szenesyné Wehner Vali divatszalonja vonulatja fel kreációit. Délutáni, uccai és estélyi toalettek kerülnek bemutatásra. Azonkívül a Grünbaum-cég bunda- és Grcsity Mára kalapkreációi.

Budapesti terménytőzsde.

December 4-iki zárlat.

Buza márciusi	26-38 (26-60)
májusi	27-42 (27-42)
Tengeri májusi	28-38 (28-66)
juliusra	— (—)

Irányzat lanyha.

Csikágói terménytőzsde.

December 4-iki zárlat.

Buza decemberi	116 ³ / ₈ (116 ³ / ₄)
márciusi	120 ³ / ₈ (121—)
májusi	123 ¹ / ₄ (123 ³ / ₈)
Tengeri decemberi	85 ⁵ / ₈ (85 ¹ / ₄)
márciusi	88 ¹ / ₄ (88 ³ / ₈)
májusi	91 ¹ / ₈ (91 ¹ / ₈)

Irányzat alig tartott.

Független demokraták pártnapja. A független demokrata-párt becskerek-i szervezete december 9-ikén, vasárnap pártnapot rendez a Jadran-vendéglőben, amelynek tiszta jövedelme a párt kiadásainak fedezésére szolgál. Este színelőadás, utána pedig táncmulatság lesz.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt a halált választotta. A becskerek-i járásbeli Katarinán (Katalinfalván) vasárnap öngyilkosság történt. Kári Erzsébet 45 éves földmivesasszony háza padlásán felakasztotta magát és mire rátaláltak már meghalt. Bucsulevelet nem hagyott hátra, de valószínű, hogy tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Cipőkiállítás. Mer eddig is tapasztalhatta, hogy csak úgy haladhat a legújabb cipődivat szerint, ha cipőit Fölvincz István által csináltatja, aki a Budapesten megtartott mult heti cipődivatkiállításra résztvett és onnan a legújabb divatu gyík-, sikló- és kigyóbőröket hozta magával s így a legkényesebb izléseket is kiélégítheti. Üzlet és műhely a hajóállomással szemben. Hívó telefon 240.

Elcsesélt hócipők. A Dohnányi hangverseny alkalmával a ruhatárban elcsesélt valaki a női hócipőjét és helyébe két számmal nagyobbat vitt el. A ruhatáros nagyon kéri az illetőt, hogy hócipőjét vegye át a ruhatárban és hozza vissza a tévedésből elvitt hócipőket.

Rablótámadás egy kocsmai mulatozásból.

Főtárgyalás a becskerek-i törvényszéken.

Becskekerek, dec. 5.

A becskerek-i törvényszék Bunity Ivó tanácsa hétfőn rablásért vont a felelősségre Puzdre Gyorgye, Puzdre Vászsa és Beszu Dimitrije jankovmoszti (jankahidi) földmivesteket, akik a vád szerint 1924 augusztus 11-én éjjel megtámadták és kirabolták Nikitov Eugen mihajlovói (magyarszentmihályi) aljegyzőt. Nikitovnak a kabátját vitték el, amelyben 3200 dinárt őrzött.

Puzdre Gyorgye és két vádlótársa egyöntetűen a következőképp adták elő a tényállást:

Nikitov Eugen mihajlovói segédjegyző a kritikus napon Jankovmoszton (Jankahidon) időzött és Puzdre Gyorgye, Puzdre Vászsa és Beszu Dimitrije társaságában a kocsmába ment. A vendéglőben mulatozni kezdtek, amelynek költségeit Puzdre Vászsa fizette. Záróráig a legjobb hangulatban együtt maradtak, majd amikor a vendéglős megtagadta a további ital kiszolgáltatást, felkerekedtek és az aljegyző meghívására átmentek Mihajlovóra (Magyarszentmihályra), ahol Tóth József kocsmájába tértek be. Puzdre Vászsa négy liter bort rendelt és amikor elfogyott, újabb

Leányszöktetők a bíróság előtt. A becskerek-i törvényszék büntető tanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Sztepanov Pája basaidi és Vlaskalin Péra vranjevói (aracsi) földmives bűnpörét. Sztepanov szerelmes volt Udicki Desza vranjevói leányba és a vádirat szerint Vlaskalin Péra segítségével erőszakkal megszöktette. Sztepanov — Bunity Ivó tanácselnök kérdésére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a leány minden ellenállás nélkül, jószántából követte Basaidra. Hasonló értelemben vallott segítő-társa Vlaskalin Péra is. Popovity Jevrem, aki a leány szüleiével szembeni házban lakik és szemtanuja volt a szöktetésnek, azt vallotta, hogy a leány maga szállt fel a legény kocsjára. Udicki Desza, a megszöktetett leány beismerte, hogy a rábeszélésnek engedve, jószántából szökött meg a legénnyel, mire Trifunác Bozsidar ügyész a vádlottak elleni vádat elejtette. Miután a sértett nem vette át a vád képviselőt, a bíróság beszüntette a további eljárást.

Kitározatják a deszpotováci templomot. Banatszki deszpotovác (Ernháza) hitközsége elhatározta, hogy a község főterén épült díszes katolikus templomot alaposan kitározatják. A templom javítási költségei körülbelül ötvenezer dinárt emésztenek fel.

négy litert akart hozatni, de a vendéglős megtagadta a kiszolgáltatást azzal, hogy részegeknek nem adhat italt. Nikitov erre tíz dinárt kért kölcsön Puzdre Vászától azzal, hogy majd beszél a vendéglőssel. El is ment és azzal a hirtel tért vissza, hogy a kocsmáros nem ad italt. Puzdre visszakérte a pénzt, de Nikitov azt állította, hogy odaadta a vendéglősnek. Tóth József vendéglős, akit kérdőre vontak, viszont azt mondta, hogy nem kapta meg a pénzt. A segédjegyző azzal oldotta meg a dolgot, hogy zálogként odaadta Puzdreéknek a kabátját. Másnap csendőrök jöttek a lakásukra és a kabátot keresték. A pénzről a vádlottak mit sem tudtak és szerintük a kabátban nem volt egy árva fillér sem.

A bíróság számos tanut hallgatott ki, akik azonban csak lényegtelen vallomást tettek. A károsult Nikitov segédjegyzőt nem lehetett kihallgatni, mert időközben meghalt. Felolvasták a csendőrségen tett vallomását, amelyben azt állítja, hogy a kabátjában pénz volt.

A büntető tanács Trifunác Bozsidar vezetőügyész vád- és dr. Rajity Tósa védbeszéde után a vádlottakat bizonyítékok híján felmentette.

A bányási kamara eredményes közbenjárása. Megirta a Torontál, hogy a bányási kereskedelmi és iparkamara panaszt emelt a szubotici vasutigazgatóságnál amiatt, hogy a keskenyvágányu vonathoz nem csatolnak megfelelő számú vasuti kocsi és megtörtént, hogy az utasok nem tudtak felszállani a zsúfolásig megtelt vonatra és lemaradtak. A bányási kereskedelmi és iparkamara panaszára tegnap érkezett meg a vasutigazgatóság válasza, amelyben közli, hogy sürgős intézkedés történt, hogy a jövőben ilyen esetek ne fordulhassanak elő és ezentul megfelelő számú vasuti kocsi kapcsolnak minden szerelvényhez.

Hó- és sárcipőit, ha rosszak, ne dobja el, mert Fölvincz István, a hajóállomással szemben, olesón ujjá cs.nálja.

A váidasági magyarság és német-ség közös politikai fronton. A magyar-párt noviszádi szervezete vasárnap este 8 órakor 300 teretkes vacsorát rendezett, melyre az Országos Magyar-Párt vezéreit is meghívta. Dr. Brezsovsky Nándor üdvözlő szavaira először dr. Sántha György, az Országos Magyar-Párt elnöke válaszolt. A nagy hatással fogadott beszéd után dr. Strelitzky Dénes országgyűlési képviselő szólalt fel: — Végtelen örömmel tölt el — mondotta — hogy azután a sok vándorlás után, amit a jugoszláv politikai élet sötét éjszakájában végeztünk, sikerült eljutnom Noviszádra is. Mi a célja vándorutunknak, mi a szándékunk, mit akarunk? Tegnap óta tisztában látom a helyzetet, mert tegnap szintén ilyen sikerült pártvacsorán vettem részt Horgoson, ahol a magyarok azt mondták, hogy mi vagyunk a magyarság ingovány és zombéjkárái. Amikor a török martalócok végigdúlták az Alföldet, akkor a szegény, üldözött magyarok ingoványokba bujtak el s amikor a törökök eltávoztak, néhány elszánt ember kihívta a magyarokat rejtekhelyükből, azt mondván, hogy ismét szabad a levegő, építsünk, megkezdődött már az alkotó munka ideje. Azt hiszem, hogy ez a hasonlat a mi pártviszonyainkra is a legjobb találó. Amikor mi járjuk az Alföldet, akkor mi vagyunk a magyarság újkori ingoványjárói. Amilyen fontos az a harc, amelyet igazunk érdekében folytatunk, épp olyan fontos az a politikai összeállítás, amely az ország magyar népét hatalmas szervezetben tudja egyesíteni. Ennek pedig a célja az, hogy megte-remtsük a nagy magyar lelki közösséget, amely bennünket lelkileg, erkölcsileg és kulturában felemelni van hivatva. Öntudatos és fegyvermezett hadseregre van szükségünk, mert a vezérek csak kisugárzói annak az erőnek, amelyre támaszkodnunk kell. A magyarság mindent lenyűgöző akarata kell, hogy mögöttünk legyen! (Viharos taps.) Deák Leó tartományi képviselő a magyarság és német-ség jövő politikai együttthaladásáról beszélt és kijelentette, hogy a két párt együttműködését az elemi iskolai törvényjavaslat fogja előmozdítani.

R á d i ó j á t
KÖNRATH D. D. 1792
speciális rádiószaküzletében.
Az összes világmárkák taktáron.

AZ ÚJ TELEFONKON KÉSZÜLÉKEK ÉS HANGSZÓRÓK MÁR KAPHATÓK SZANDERNÁL ÉS ALLIEMO-NÁL
műszaki vállalat Noviszád.
Becskekerek-i frókja Alekszandrova u. 10. Telefon 110.

ber 5.
könyvi zonyára és főleg egy önkén-
az rt.
ec. 5.
ki ju-
rák ha-
Szander
öt, aki
m héti-
egyelje
alta a
ető ta-
gy nem
der el-
amikor
torával
ennek
ujjal
yeneszt
állást.
t és a
uhnyáj
Ve-
t, mire
madta
ladt a
hatal-
a, ha
szurja.
afleur
ösnek
s vét-
ónapi
ja.
5.
prosz-
o bu-
haza
naso-
el-
haj-
égte-
for-
et a
Akik
zésé-
áros-
sszu
aki
szol-
föld-
mas
zték
vá-
zág-
öze-
bb
b a
csu-
któl,
sér-
tál-
tet-
radt
ová
nek.
ahol
rve-
t, a
tér-
hé-
on-
on-
ke-
sok

O·R·I·E·N·T·B·I·O·S·K·O·P

Szerdán, dec 5-én 5, 7 és 9 órákor

JÖN!
VISSZATÉRÉS.
Két határ között.
Nagy orosz tárgyú film.

A nőien férfi

Állj, fel a kezekkel!

Komédia 7 felv., a „Modellhaus Crevette” című szindarab után.
Főszereplők: Igo Sym, Dina Gralla.

A Radikalszki Borac szerint, Popov Dusán és társai nem tekinthetők többé radikálisoknak. A radikális-párt főbizottságához tartozó radikálisok kerületi vezetőségének a lapja, a Beeskereken megjelenő „Radikalski Borac”, legújabb számában felhívást intéz a radikálisokhoz, amelyben közli, hogy a radikális-párt Vukicsevity-frakciójához csatlakozott vezetőket, Popov Dusánt, Sztéjity Kosztát, Danikov Dusánt, Dévity Zsviát, Cvetkov Mitát, Grujin Sztevánt és Grujin Zoránt nem tekinti többé a radikális-párt tagjainak, mert szakítottak a radikális-párt főbizottságának a politikájával. Ugyanez a közlemény közli, hogy a radikális-párt főbizottságától engedélyt kértek a beeskereki Nincs-ty-pártszervezet újjászervezésére. A nyilatkozatot dr. Ankity Bózska alelnök és Prodanov Bránkó volt városi tanácsnok, titkár írta alá.

Leszurta inastársát. A tanonciskola körül nemcsak Beeskereken van élénk élet a tanítás befejezése után, hanem ugylátszik Vrsacon is, ahol tegnap komoly következményű, véres verekedés folyt le két iparostanonc között. M. János, az egyik festékkereskedés tanonca, összeszóvalkozott M. Herbert nevű vaskereskedőtanonccal, haragjában kést rántott elő és az ijedten menekülő társa hátába döfte. M. Herbertet előntötte a vér és eszméletlenül esett össze az uttesten. Kórházba szállították, ahol megállapították, hogy sérülése rendkívül súlyos természetű. A szurkáló M. Jánost őrizetbe vette a rendőrség.

A bánági olasz katonasírokat Beográdban összpontosítják. A beográdi olasz követség egyik tagja a napokban Belacrkván időzött és felkereste a belacrkvai temetőben eltemetett olasz hadifoglyok sírját. A követség intézkedésére az olasz katonák holttestét exhumálják és átszállítják a beográdi hősök temetőjébe.

Szabad-e a német nyelv Vrsac közgyűlésén? Lukity Predrag szmederevói tartományi főispán a napokban Vrsacon időzött és meghívta magához a vrsaci képviselőtestület német tagjait, akik előtt szóvá tette, hogy a vrsaci közgyűlésen állandóan és kivétel nélkül németül szólnak fel. A főispán kérte a képviselőket, hogy mind ritkábban használják a német nyelvet és csak azok szólaljanak fel németül, akik az államnyelvet nem tudják. A képviselőtestületi tagok részéről dr. Singer Miklós válaszolt és kijelentette, hogy a német városatyák emberemlékezet óta németül beszélnek a képviselőtestület közgyűlésein és ezt a magyar rezsimben sohasem kifogásolták. A német felszólalás olyan joga a vrsaci németeknek, hogy azt alku tárgyává nem teheti. A főispán tudomásul vette a német-ség álláspontját és bejelentette, hogy az ügyről jelentést tesz a belügyminisztériumnak és a kormány álláspontjának ismertetését kéri a kisebbségi nyelvhasználatra nézve.

A tél áldozata. A vrsaci Törökfel-hegy egyik elhagyott házában holtan találták Spiesz Ferenc 64 éves vrsaci földmivest. Spiesz közismert alkoholista és a hideg elől keresett menedéket a lakatlan házikóban, ahol reggel holtan találták. A hideg ölte meg.

A zsidók ne lehessenek katonák — hirdetik a romániai antiszemita. Naponta tömegesen jelennek meg Romániában a választási kiáltványok és az antiszemita is megmozdultak, ligájuk most adta ki választási kiáltványát, amely sületlenségeivel egyenesen humorosan hat. Tíz pontba foglalták össze követeléseiket, amelyek között olyanok is szerepelnek — sőt többnyire csak olyanok, — hogy a zsidókat ki kell zárni a hadseregből, a zsidók földjét mind ki kell sajátítani, házaikat és üzleteiket el kell kobozni, a falvakból ki kell őket tiltani, a városi tanácsokból ki kell őket zárni és be kell vezetni a szigorú numerus klauzuzt nemcsak az iskolákban, hanem az összes létező pályákon is. Jellemző, hogy az antiszemita nemcsak a zsidókra haragszanak, hanem az ország többi kisebbségeire is, mert követelik, hogy a Nemzeti Bank kizárólag román pénzintézeteknek folyósíthasson visszlezámitolási hitelt, a közigazgatásból pedig a kisebbségeket mindenünnen ki kell zárni. Hogy a cuzisták ezen programja alapján nem sok hívet fognak szerezni, az kétségtelen. Erről különben bizonyára meg fognak győződhetni a választások eredményéből is.

Meghalt az istállóban. Takács János vrsaci munkanélküli napszámost a „Három pisztoly”-hoz címzett vendéglő istállójában holtan találták. Szívszélhűdés ölte meg.

Fogorvos és dentiszt urak!

Fogtechnikai munkák elkészítését a legelsőbbon vállalom.

MÜLLER KÁROLY fogtechnikus
Vel. Beeskerek, Szvetoszavszka ucca 13
(a Lukinich-féle átjáró házon keresztül).

Hó-éssárcipőkre

gőzzel vulkanizált talpa- 2155
kat és sarkakat csak

KOSZTA BÜRGER
vulkanizálóműhelye készít, Veliki
Beeskerek, Pupinova (Árpád) u. 15.

Kiadó

különféle úres és butorozott
lakás.

Minden uccában nagyobb és kisebb
házak
jó fizetési feltételek mellett
eladók.

24 órán belül olesón beszerez
utlevélvizumot.

„AMERICAN” ker. közvetítő iroda
Alekszandrova (F6) ucca 27.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibeeskerek.

BALKÁN BIOSKOP

Szerdán, dec 5-én 5, 7 és 9 órákor
Csütörtökön, dec 6-án 5, 7 és 9 órákor

JÖN!
AZ ELNÖK.
Ivan Mežuhinnel.

PARADISE.

Egy boldog hét története 10 felvonásban.
Főszereplők: Betty Balfour és az új Rudolf Valentino,
Alexander D'Arrel.

Németország
megoldotta a kisebbségi
problemat.

Berlin, dec. 5.

A kisebbségek helyzete a háboru utáni eltulodások óta égető problémájává vált Európa majdnem valamennyi országának. A kérdés annál inkább is bonyolult, mert minden érdekelt állam két szempont szerint akarja rendezni: az abszolút igazságságot kívánják érvényesíttetni a saját nyelvüket beszélő, de idegen állam területére és fenhatósága alá szakadt tömegekkel szemben, a maguk határában belül élő kisebbségekkel pedig a beolvasztás politikáját üzik. Nagyon természetes, hogy addig, amíg e két lényegében egyenlő kérdést nyíltan a kölcsönösség elve alapján, titokban pedig elvakult sovinszta szempontok szerint kívánják megoldani, a kisebbségek régi és új hazájuknak kormányai nem tudnak egymással meg egyezni. A kisebbségi problémák megoldásának ezen főakadályát felismerte Németország és minden ellenszolgáltatás nélkül, a kölcsönösség elvének teljes kikapcsolásával rendezte a lengyel kisebbségi iskolák ügyét.

A magyar kisebbségek szempontjából is nagy fontosságú ez a kezdeményezés, amely eddig a kisebbségek történetében példátlanul áll. Egy nagy, 70 milliós nemzet egyszerűen elhatározta, hogy a területén élő lengyel kisebbségnek joga van népiskolákat felállítani, a melyekben lengyel tanerők lengyel nyelven tanítanak. Sőt, még tovább megy Németország, amikor ki mondja, hogy ezek az iskolák bizonyos, nagylelkűen megszabott esetekben, igénybe vehetik a német birodalmi kormány szubvencióját is. Német politikai körökben nagy fontosságú külpolitikai lépésnek tekintik ezt a rendelkezést, amelyet röviden követni fog a többi kisebbségek, úgy mint a dánok és lauzici szerbek iskolaügyeinek hasonló rendezése.

A lengyel kisebbségre vonatkozó német törvény hat cikkből áll. Az első meghatározza, hogy kik tartoznak a kisebbség kebelébe. Ebben a cikkben szerepel az a mondat, a mely ritkaság a háboru utáni kisebbségi politikában és így hangzik:

„A kisebbséghez való tartozás bevallását nem szabad befolyásolni, felülvizsgálni és vitatni.”

Egy másik paragrafus így hangzik:

„Lengyel tannyelvű kisebbségi magániskola felállítása ott is jogosult, ahol az állam már gondoskodott megfelelő számú nyilvános iskoláról.” Egyetlen feltétel az, hogy valamely lengyel egyesület — tekintet nélkül arra, hogy vezetősége német területen működik, vagy Lengyelországban — a megfelelő összeget és taneszközöket rendelkezésre bocsássa. Intézkedés történik arra nézve is, hogy kivételes esetekben a német nyilvános iskolák

állami vagy városi épületei rendelkezésre álljanak a lengyel magániskolák számára. Az a lengyel gyermek, aki ilyen kisebbségi iskolát rendszeresen látogat, eleget tesz az iskolakötelezettségi törvénynek és a kisebbségi iskolák vizsgái és bizonyítványai egyenlő értékűek az állami iskolák vizsgáival és bizonyítványáival.

Felolós szerkesztő távol, a szerkesztésért felel
JUHÁSZ FERENC.

Izvr. br. 921/28.

2147

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj u smislu §-a 102. zak. čl. LX. 1881. ovim objavjuje, da će se usled odluke kr. sreskog suda u Vel. Bečkereku broj Gn 7642/28. u korist poverioca firme „Muna”, zastupanog po advokatu dru Josifu Goldmanu, a protiv dužnika u Vel. Bečkereku na javnoj prodaji prodati popisane pokretnine u zapisniku od 9. novembra 1928. god. i procenjene u vrednosti od 9000 dinara, a koje se sastoji iz predmeta: 1 dinamo mašina od 14—16 HP, 2 pumpe i 1 vaga.

Po odluci kr. sreskog suda u Vel. Bečkereku broj Gn. 7642/28. odredjena javna prodaja radi podmirenja glavnice od 2325-81 dinara, ovoj od 1. januara 1928. pripadajućih 5% kamate i do sada ustanovljenih troškova u iznosu od 1148 dinara 10 para, održaće se 7. decembra 1928. god. u 3 sati po podne na licu mesta u Vel. Bečkereku na stanu dužnikovom, Etvešova (Madjarska) ulica br. 24. na koju se pozivaju sva ona lica, koja se žele nadmetati s tim, da će se odnosno pokretnine u smislu §§. 107. i 108. zak. čl. LX. 1881. po naplati kupoprodajne cene u gotovom, a u slučaju nužde i ispod procenjene vrednosti prodati.

Vel. Bečkerek, 25. novembra 1928.

Vukanović,
kr. sudski izvršitelj.

Egy jókarban lévő 2149

501-ES „SPORT”
FIAT-AUTÓ

ELADÓ.

Tudakozódni lehet Herceg Bosna biztosítótársaságnál, Korona-szálloda I. em

Garantáltan prima minőségű, téli eltevéésre alkalmas fehér- és rózsaszínű

burgonya

kapható: GRÜNBERGER és TÁRSA cégnek, Vilzonov trg, új Benóház udvarában. Telefonszám 65.

Veszünk borókat,

valamint mindennemű gyógynövényt.
Mintázott ajánlatokat: 2156

JUGODROG Szubotica,
STROZMAJEROVA 11. SZ.

Kiadja: Dr. Mara Jenő, Velikibeeskerek.